

TRỒNG NHÂN THIỆN ĐƯỢC QUẢ THIỆN

Tập 2

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 6 năm 1997

Địa điểm: Thư viện Phật giáo Hoa Tạng Cảnh Mỹ Đài Bắc

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Trong bộ *Văn Sao*, Đại sư Ân Quang có giảng rằng, người thế gian có đủ loại cách nghĩ và cách nhìn sai lầm, lệch lạc nên đã gây ra những hậu quả nghiêm trọng, hoàn toàn trái ngược với điều họ mong cầu. Ngài dạy:

“Người sống trong thế gian, muôn ngàn suy tính, làm đủ mọi việc, xét đến tận cùng thì chẳng qua cũng chỉ vì nuôi dưỡng thân miệng và để lại cho con cháu mà thôi.”

Đây chính là nói đến việc để lại cho con cháu.

“Nhưng đối với thân này thì vải thô cũng có thể che mình, hà tất phải dùng đến lụa là gấm vóc?”

Trong việc ăn uống, chỉ cần canh rau đạm bạc cũng đủ nuôi thân, hà tất phải dùng đến cá thịt, hải sản? Để rồi tạo những nghiệp sát sanh? Con cháu được học hành cũng tốt, làm ruộng cũng tốt, buôn bán cũng tốt, đều có thể nuôi sống gia đình, hà tất phải giàu có bạc triệu? Những lời này nhất định phải là người rõ lý, người giác ngộ thì mới có thể nói ra được. Đại sư Ân Quang lại nêu thí dụ để nói với chúng ta, từ xưa đến nay, người một lòng một dạ muốn mưu cầu phú quý muôn đời cho con cháu, không ai hơn Tần Thủy Hoàng. Tần Thủy Hoàng sau khi thôn tính được sáu nước, ông đốt sách chôn Nho, lại thu gom toàn bộ binh khí trong thiên hạ đúc thành quả chuông lớn. Ông cho rằng làm như vậy thì dân chúng sẽ không thể làm phản, không thể khởi nghĩa được nữa. Nào ngờ, Trần Thiệp vừa hiệu triệu, anh hùng hào kiệt đồng loạt nổi dậy. Sau khi Tần Thủy Hoàng thống nhất thiên hạ, chẳng qua chỉ được mười hai, mười ba năm thì mất nước, mạng mất nước vong. Con cháu của ông đều bị người giết hại, quả thật chẳng khác nào nhỏ cỏ tận gốc, điều này Tần Thủy Hoàng dù nghĩ thế nào cũng không thể nghĩ tới. Ông vốn mong con cháu mình đời đời kiếp kiếp đều hưởng phú quý, nhưng không ngờ lại mất nhanh như vậy, diệt nhanh như vậy.

Lại nhìn vào thời Hán Hiến Đế, Tào Tháo làm Thừa tướng, lộng quyền ngang ngược, mọi việc làm chẳng qua đều là đè ép sức mạnh của triều đình xuống, nâng cao quyền thế của bản thân lên, chuyên mưu tính những việc như vậy. Trong lòng ông tính rằng, sau khi nhắm mắt xuôi tay thì con trai sẽ lên làm hoàng đế. Nào ngờ đâu, ông vừa mới chết, con trai liền soán ngôi ngay. Hơn nữa, sau khi

Tào Tháo chết, thi hài còn chưa kịp nhập liệm, quý vị có thể biết thời gian ấy rất ngắn, chỉ mới có vài ngày, vậy mà toàn bộ những tỳ thiếp của Tào Tháo, tức những cô gái trẻ hầu hạ ông, đều bị con trai ông gọi đến, chiếm lấy làm của riêng.

“Sau khi chết mãi mãi đọa ác đạo.”

Đại sư Ấn Quang kể cho chúng ta nghe một câu chuyện, trải qua hơn 1.400 năm, vào khoảng niên hiệu Càn Long đời Thanh, tại Tô Châu tỉnh Giang Tô có người mổ heo. Sau khi mổ bụng heo, lúc lấy gan và phổi ra, kỳ lạ thay trên đó lại hiện rõ hai chữ “Tào Tháo”. Một người đứng bên cạnh nhìn thấy thì vô cùng kinh hãi, biết rằng con heo này chính là Tào Tháo đến đầu thai. Thấy sự việc này ông liền bưng tỉnh, về sau xuất gia, pháp danh của ông là Phật An, nhất tâm niệm Phật, cuối cùng được vãng sanh Tịnh độ. Sự việc này được chép trong *Tịnh Độ Thánh Hiền Lục*. Ở chỗ chúng ta có bộ sách này, quý vị có thể tra cứu xem. Nhân duyên quả báo tư hào không sai, người chết rồi còn có đời sau, có luân hồi.

Hôm qua, hình như trên báo chí có đăng chuyện Bạch Hiếu Yến cũng hiển linh, lại đăng cả một bài dài trên báo, làm sao có thể nói là không có được? Khoa học dù phát triển đến đâu nhưng những việc chưa biết vẫn còn quá nhiều, quá nhiều. Đa phần mọi người thường nói người học Phật chúng ta là mê tín, lẽ nào họ lại không mê tín khoa học hay sao? Điều mà chúng ta mê tín đều có sự thật; còn điều họ mê tín thì lại chẳng giải quyết được vấn đề. Do đây có thể biết, Tào Tháo cả đời dốc hết tâm cơ, muốn mưu tính cho con cháu. Tuy con cháu ông cũng đã làm hoàng đế, nhưng cũng chỉ 45 năm thì mất nước, thời gian không dài. Hơn nữa, hầu như ngày nào cũng phát động chiến tranh với Tây Thục và Đông Ngô, vậy có ngày nào ông thật sự được hưởng đời sống an nhàn vui vẻ đâu? Chúng ta đọc lịch sử, phải từ những chỗ này mà giác ngộ. Lại xem đến thời đại Đông Tấn, Tây Tấn, Nam Bắc triều, rồi Tống, Tề, Lương, Trần, Tùy, đến thời Ngũ Đại là Lương, Đường, Tấn, Hán, Chu, tất cả đều vô cùng ngắn ngủi. Trong đó, Đông Tấn xem ra là dài nhất, 103 năm. Còn những triều đại khác, có triều chỉ tồn tại hai, ba năm; tám, chín năm; mười, hai mươi năm; bốn mươi, năm mươi năm rồi mất nước thì thật quá nhiều. Những triều đại này còn được xem là chính thống. Còn những thế lực không được kể là chính thống thì số lượng lại càng nhiều hơn, thời gian càng ngắn hơn. Bạn nghĩ xem, dụng tâm của những người này không gì ngoài việc muốn cho con cháu mình đời đời kiếp kiếp được hưởng vinh hoa phú quý; thế nhưng họ đã nghĩ sai rồi, họ làm sai rồi. Cách làm như vậy trái lại chỉ khiến con cháu gặp phải kiếp nạn, chuốc lấy tai ương, bị người giết hại, đến nỗi tuyệt tự diệt môn, những điều này đều là sự thật.

Do đó có thể biết, một người cao quý là thiên tử, giàu có khắp bốn biển mà còn chẳng thể bảo đảm cho con cháu đời đời kiếp kiếp được hưởng phước, hưởng hò là phàm phu? Chân tướng sự thật ở trong đây chúng ta cần phải thấu rõ. Chân

tướng sự thật này chỉ có chư Phật Bồ-tát mới thấy được rõ ràng, thấu hiểu triệt để. Một người từ vô lượng kiếp đến nay, nghiệp ác đã tạo không biết có bao nhiêu? Đức Phật dạy trong kinh: Nếu nghiệp này có hình tướng, dù hình tướng ấy nhỏ đến mức như vi trần, nghiệp mà chúng ta đã tạo từ vô lượng kiếp đến nay thì tận hư không cũng chẳng thể dung chứa hết. Qua đây có thể biết, người nào có đủ năng lực giữ cho gia đạo thường hưng thịnh không suy yếu, chỉ có phước mà không bị tai ương? Việc này thế gian không ai có thể làm được.

Trong kinh luận, đức Phật đã giảng cho chúng ta rất rõ ràng, rất sáng tỏ, nói ra chân tướng sự thật. Ngài nói cho chúng ta biết, hết thấy pháp thế gian đều là giả, chẳng phải chân thật. Trong kinh *Kim Cang* có nói: “Như mộng huyễn bọt bóng; như sương cũng như chớp”, nào có thứ gì là chân thật đâu? Những điều này đều là sự thật, kinh *Đại Bát-nhã* nói còn chi tiết hơn, thấu triệt hơn. Quy nạp chân tướng của vũ trụ nhân sinh, thật ra mà nói thì đó chính là hiện tượng nhân quả tuần hoàn, hiện tượng nhân quả tiếp nối. Tất cả những giả tướng này chỉ lướt qua trước mắt bạn trong chốc lát mà thôi, bạn có thể nắm bắt được không? Không thể được, vạn pháp đều trọn chẳng thể được. Kinh *Kim Cang* nói rất hay: “Tâm quá khứ chẳng thể được, tâm hiện tại chẳng thể được, tâm vị lai chẳng thể được”, đây là nói ngay cái ý niệm “có thể đạt được” của bạn kia vốn chẳng thể được. Còn hết thấy pháp mà bạn đạt được này, đức Phật đã nói rất rõ ràng, hết thấy các pháp này là gì? Chân tướng của chúng là gì? Chính là vạn pháp duyên sanh. Pháp do duyên sanh, ngay thế đều không, trọn chẳng thể được. Nói cách khác, cái mà bạn đạt được ấy cũng chẳng thể được, không chỉ là pháp thế gian bạn chẳng thể được, mà ngay cả Phật pháp cũng chẳng thể được, vì sao vậy? Vì Phật pháp cũng là pháp do duyên sanh.

Đức Phật đã nói A-nậu-đa-la tam-miệu tam-bồ-đề, A-nậu tam-miệu tam-bồ-đề này, bạn thật sự có thể chứng được không? Không thể được, chỉ là giả danh mà thôi. Chư Phật Như Lai, Bồ-tát ma-ha-tát, bạn có thể đạt được không? Cũng không thể được, cũng chỉ là giả danh mà thôi. Phật pháp đều là giả danh, đều trọn chẳng thể được, thế vì sao đức Phật lại nhiệt tâm giảng kinh thuyết pháp đến như vậy? Dụng ý của Phật là mong bạn từ trong giả danh, giả tướng ấy mà chân chánh ngộ nhập vào cảnh giới chân thật. Đây chính là mục đích thuyết pháp của chư Phật Bồ-tát. Vì vậy kinh *Kim Cang* nói rất hay: “Pháp còn nên xả, huống hồ chẳng phải pháp.” Chữ “xả” này chính là dạy bạn không thể chấp trước, không thể có ý niệm chứng đắc. Chỉ cần có ý niệm này thì bạn nhất định không thể chứng đắc. Khi những ý niệm này hoàn toàn không còn nữa, tức là vọng tưởng, vọng niệm thấy đều buông xuống, thấy đều xả bỏ, thì chân tướng của vũ trụ nhân sinh bạn liền sáng tỏ, liền thấu triệt. Vì bất đắc dĩ nên tạm đặt cho nó một danh xưng, gọi là chư Phật Như Lai, gọi là A-nậu-đa-la tam-miệu tam-bồ-đề. Do đây có thể biết,

chư Phật Như Lai và A-nậu-đa-la tam-miệu tam-bồ-đề chính là chân tướng của vũ trụ nhân sinh, vốn dĩ như vậy, làm gì có chuyện được hay mất ở đây? Con người, chúng sanh đã mê mất tự tánh, tức là đã mê mất chân tướng của vũ trụ nhân sinh. Nguyên nhân ở đâu? Chính là do khởi tâm động niệm tự tư tự lợi, tôn người lợi mình, trong xã hội hiện nay, những gì chúng ta nhìn thấy là tham sân si mạn, vọng ân phụ nghĩa, toàn làm những việc như vậy. Đây là nghiệp ác, hạnh ác, niệm ác, làm gì có đạo lý không chiêu cảm quả ác? Đây chính là nhân quả tiếp nối, nhân quả đang tuần hoàn ở trong đó.

Đức Phật dạy chúng ta, chúng ta hiểu rõ đạo lý này thì mới biết điều gì là chân thật. Chân thật chính là một niệm tâm tánh, đây mới là chân thật. Quý vị cần đặc biệt lưu ý ở trong đây, là một niệm chứ chẳng phải hai niệm, hai niệm là giả, một niệm là thật. Một niệm chính là nhất tâm; nhất tâm tức là không có niệm thứ hai, đây mới là thật. Có hai tức là có sự tương đối, hễ có hai thì có sanh diệt, có hai thì có biến dị, thì có nhiễm tịnh. Nếu là một thì những hiện tượng này hoàn toàn không có. Cho nên đức Phật nói hết thảy chúng sanh dù ở trong sáu đường hay trong mười pháp giới đều đang lưu chuyển theo duyên. Nếu họ theo duyên tịnh, người căn tánh kém thì thành Thanh văn, thành Duyên giác, người căn tánh lanh lợi thì thành Bồ-tát, thành Phật. Nếu họ là theo duyên nhiễm, nhiễm nhẹ thì chính là trời người - tức ba đường thiện; ô nhiễm nghiêm trọng thì chính là địa ngục, ngạ quỷ, súc sanh - tức ba đường ác. Những cảnh giới này đều do ác có cạn sâu, nhiễm có nặng nhẹ. Mỗi người tùy theo tội phước của chính mình mà có sự khác biệt về khổ vui dài ngắn.

Khi đã giác ngộ, hiểu rõ rồi, thì chắc chắn sẽ không còn mưu tính cho riêng mình nữa. Đã không còn cho bản thân thì làm sao lại còn mưu tính cho con cháu? Sẽ không còn ý niệm này nữa. Không còn những ý niệm này, vậy thì vì điều gì? Vì hết thảy chúng sanh, giúp hết thảy chúng sanh phá mê khai ngộ, giúp hết thảy chúng sanh lìa khổ được vui. Đây gọi là hành đạo Bồ-tát, đây gọi là tu hạnh Bồ-tát. Người không toan tính cho bản thân, không toan tính cho con cháu, trái lại phước đức vô lượng vô biên, con cháu của họ nhất định được thừa hưởng phước trạch. Ở Trung Quốc, mọi người đều thấy Khổng lão phu tử, Khổng lão phu tử không hề mưu tính cho bản thân, cũng chẳng hề toan tính cho con cháu. Ngài vì xã hội, vì nhân dân. Nhờ vậy mà con cháu của Phu tử mãi cho đến ngày nay, như tiên sinh Khổng Đức Thành ở Đài Loan vẫn luôn nhận được sự tôn kính của mọi người trong xã hội. Do đây có thể biết, người toan tính cho bản thân thì trái lại thành ra tính sai; người lo nghĩ cho chúng sanh thì ngược lại được phước báo. Những sự thật này đều rành rành ngay trước mắt, chứng tỏ lời chư Phật Bồ-tát dạy chúng ta trong kinh luận không hề sai, mỗi câu nói đều là chân thật. Nói rõ

chân tướng thế gian và xuất thế gian không gì ngoài quy luật nhân quả, đang tuần hoàn một cách vĩnh viễn không ngừng mà thôi.

Người thế gian có nghe qua những cách nói này, thế nhưng họ chẳng thể tin sâu, chẳng thể tỉnh ngộ. Vì sao vậy? Vì họ thấy trong thế gian có rất nhiều người làm ác mà không bị quả báo, lại có rất nhiều người tu thiện mà không được phước, thế là từ đó không tin tu phước được phước báo, làm ác chịu ác báo, họ không tin điều ấy. Trong đây có đạo lý rất sâu. Người thế gian suy nghĩ không thấu đáo, tầm nhìn rất nông cạn, không biết rằng nhân quả thông ba đời. Như vừa nói ở trước, nhân quả đang tuần hoàn không ngừng, mãi mãi tiếp nối. Sự tuần hoàn tiếp nối ấy đâu chỉ giới hạn trong một đời, cho nên có người đời này tu phước, đời này được phước báo, đây gọi là hiện báo; đời này làm ác, đời này liền chịu báo ứng, đây cũng là hiện báo. Đời này làm thiện hoặc tạo tội mà đời này chưa thấy báo ứng, đến đời sau mới chịu báo ứng, đây gọi là sanh báo. Hoặc đến đời thứ ba trở về sau, mãi cho đến vô lượng kiếp mới chịu quả báo, đây gọi là hậu báo. Nhân quả báo ứng tơ hào chẳng sai, đúng như câu nói: “Không phải không báo, chỉ là thời giờ chưa đến.”

Nếu chúng ta hiểu rõ đạo lý này, khẳng định đạo lý này rồi, bạn mới thật sự hiểu được chân tướng của vũ trụ nhân sinh, bạn mới được xem là người sáng suốt. Sau đó mới biết vì sao trong thế gian hiện nay có rất nhiều người làm ác mà trái lại vẫn hưởng phước. Nguyên nhân là gì? Là do trong đời quá khứ, phước mà họ tu được, tích rất sâu dày, đời này tuy tạo tác nghiệp ác nhưng phước dư của họ vẫn chưa hưởng hết, đây là phước báo đời trước, không phải của đời này. Nếu họ không làm ác thì phước báo của họ lại còn lớn hơn nữa. Thí dụ trong đời này, họ có khối tài sản trăm tỷ, hằng ngày ăn uống, tà dâm, cờ bạc, toàn làm chuyện xấu, nhưng cuộc sống của họ trải qua vô cùng tốt, đây là do phước trong đời quá khứ quá dày. Giả sử họ không tạo tội nghiệp thì tài sản của họ không chỉ có trăm tỷ, mà có thể là ngàn tỷ, chục ngàn tỷ. Những sự và lý này chúng ta đều phải rõ ràng, đều phải hiểu rõ, tạo đủ thứ tội nghiệp mà vẫn đang hưởng phước, vẫn chưa đến mức lụi bại, ấy là do nền tảng sâu dày. Thế nhưng bạn phải biết được, tội nghiệp càng tích càng nhiều, càng tích càng nặng, cuối cùng cũng có lúc hưởng hết phước. Khi phước đã hưởng hết thì tội nghiệp này liền hiện tiền, đến lúc đó hối hận cũng không kịp nữa.

Lại có một số người làm thiện, nhưng làm thiện chẳng những không được thiện báo, trái lại còn gặp rất nhiều khó khăn. Làm thiện lại nhận lấy quả báo chẳng lành. Việc này đức Phật cũng giảng rất nhiều trong kinh luận. Là do trong đời quá khứ họ đã tạo quá nhiều nghiệp ác, tội nghiệp quá sâu; nếu đời này họ không làm thiện thì khó khăn của họ còn nhiều hơn, tai nạn lại càng lớn hơn. May là họ có thể đoạn ác tu thiện nên mới tránh được những tai nạn lớn. Trong nhà

Phật thường nói “tội nặng báo nhẹ”, chính là ý này. Cho nên, tu thiện mà gặp cảnh khốn khó, gặp nghịch cảnh, bản thân nhất định phải giác ngộ, nhất định phải hiểu rõ rằng quả báo ấy không phải do tu thiện mà có, càng cần phải nỗ lực đoạn ác tu thiện hơn nữa. Nếu có thể nhẫn chịu mọi cảnh khốn khó, nghịch cảnh trước mắt, qua một thời gian nhất định sẽ hết khổ tới vui, tội diệt phước sanh, đây là đạo lý nhất định, chúng ta không thể hoài nghi.

Một người sống ở thế gian này, điều khó được nhất, đáng quý nhất chính là có đầy đủ chánh tri chánh kiến. Tư tưởng, kiến giải của bạn không có sai lầm, thì bạn đối với chân tướng sự thật, sự quan sát về nhân trước quả sau đều rõ như lòng bàn tay. Sau đó bạn sẽ biết phải tu thân như thế nào, tề gia ra làm sao, báo quốc như thế nào, lợi ích hết thảy chúng sanh như thế nào. Nhất định sẽ sống một cuộc đời hạnh phúc tự tại mỹ mãn, sẽ không khiến cho thân mình bị mệt nhọc. Thân vì sao bị mệt nhọc? Tham đắm cảnh duyên bên ngoài thì bạn liền mệt nhọc. Giống như thí dụ ban nãy vừa nêu, những người như Tần Thủy Hoàng, Tào Tháo chẳng có ngày nào được nghỉ ngơi, chẳng có ngày nào được sống thái bình. Họ đều bị những vọng tưởng này làm cho mệt nhọc. Cả cuộc đời họ, kỳ thực mà nói thì chẳng bằng một thường dân thông thường. Thường dân không tạo tội nghiệp nặng nề như vậy, thân tâm không mang gánh nặng lớn như thế, cho nên được thông dong tự tại. Đây mới là cuộc đời chân thật.

Vào thời xưa, nói lời chân thật, người hiểu rõ cuộc đời nhất, người biết hưởng thụ nhất chính là người xuất gia trong xã hội, và một số ẩn sĩ. Sĩ là người đi học, có học vấn, có đạo đức, nhưng không ra làm quan. Họ không cầu vinh hiển danh tiếng, cam lòng trồng vài mẫu ruộng, áo thô cơm lạt, bình an tự tại trải qua một đời, đây mới là người hiểu được cuộc đời. Vậy những người này có cống hiến gì cho xã hội, cho đại chúng? Trước đây khi tôi đọc lịch sử, đọc đến *Truyện ký* của những người này, tôi liền sinh nghi hoặc, người được lưu danh trong lịch sử ắt phải là người có cống hiến rất lớn cho quốc gia dân tộc thì sử xanh mới lưu danh. Tôi suy nghĩ rất lâu mà vẫn không hiểu được. Về sau học Phật, tôi dần dần mới hiểu ra đạo lý này, những người này họ đã làm ra một khuôn mẫu, làm ra một mô phạm, làm ra một tấm gương tốt cho đại chúng trong xã hội. Tấm gương tốt gì vậy? Chính là “không tranh với người, không cầu nơi đời.” Tuy họ không hằng ngày giảng kinh thuyết pháp, nhưng họ làm ra hình mẫu cho bạn xem. Họ không phải là không có năng lực để tranh, cũng không phải không có bản lĩnh để cầu. Ngược lại, có năng lực tranh mà chẳng tranh, có bản lĩnh cầu mà chẳng cầu, đây mới là cao nhân! Nếu ai nấy đều học theo họ thì xã hội tự nhiên thái bình, tự nhiên an định phồn vinh. Cho nên tấm gương của họ, đối với xã hội có sức ảnh hưởng nhất định. Chẳng những có sức ảnh hưởng đối với đương thời, mà đối với đời sau càng ảnh hưởng lớn hơn. Khiến người đọc sách nhìn thấy hành nghi cả đời của

họ liền khởi tâm giác ngộ. Hà tất phải tranh với người, hà tất phải vọng cầu? Trà thô cơm lạt, đời sống như thế vui thú biết bao, tự tại biết bao!

Ngày nay ở Trung Quốc đại lục, tuy nơi chúng ta đã đến không nhiều, nhưng nghe nói trên núi Cửu Hoa vẫn còn rất nhiều bậc tu hành, tự mình trồng rau, đời sống vô cùng đơn giản, mấy mươi năm không xuống núi, trải qua đời sống thanh tịnh nhàn nhã. Họ hiểu được cuộc đời, họ biết cách hưởng thụ, họ biết sống đời sống con người, suốt đời tuyệt đối không tạo tội nghiệp. Hạng người này, thông thường nói là hưởng thanh phước. Quả báo của thanh phước không thể nghĩ bàn. Niệm Phật nhất định vãng sanh Tịnh độ, sanh Tịnh độ chính là làm Phật, làm Bồ-tát, được đại tự tại trong hư không pháp giới. Nói thật ra, họ là những người thấu hiểu sâu xa nhất đạo lý nhân quả tuần hoàn, nhân quả tiếp nối. Bởi biết rõ chân tướng sự thật nên có thể buông xuống vạn duyên, sáu thời không sanh một niệm, đây chính là bậc đại tu hành mà mọi người thường gọi. Cho nên người thông minh, người có trí tuệ, làm sao có thể để những tục duyên thế gian ấy làm mệt nhọc thân tâm mình? Những đạo lý này chúng ta phải tham cứu tỉ mỉ.

Những chân tướng sự thật này, nói thật ra đều bày ngay trước mắt chúng ta, chúng ta cần phải bình tâm mà quan sát. Sau đó chọn lấy phương hướng tu học, mục tiêu để nỗ lực trong đời này của chúng ta. Rốt cuộc chúng ta là theo duyên tịnh hay theo duyên nhiễm? Chúng ta muốn học theo Phật Bồ-tát hay học theo phàm phu? Tương lai chúng ta muốn sanh về pháp giới Nhất chân hay tiếp tục trôi lăn trong lục đạo luân hồi? Quyết định này chỉ nằm ngay trong một niệm của chúng ta mà thôi. Nếu thật sự giác ngộ, quả nhiên giác ngộ, thì vạn duyên buông xuống. Ngày nay chúng ta cũng không cần thiết phải lui về ở ẩn trong núi sâu, vì sao vậy? Bởi hết thấy đều tùy duyên mà không phan duyên. Khi tùy duyên mà không phân biệt, không chấp trước thì gọi là không phan duyên. Rất tự nhiên như vậy chính là vì chúng sanh, vì Phật pháp, vì sự hoằng truyền Phật pháp, vì giúp chúng sanh phá mê khai ngộ. Không những bản thân chúng ta phải nói, điều quan trọng hơn là phải làm ra một tấm gương cho người khác xem. Bất luận là nói hay làm thấy đều xuất phát từ lòng chí thành, không có mảy may hư giả, không có mảy may tạo tác, tất cả đều thuận theo tự nhiên.

Nhất định phải tu phước, tận tâm tận lực mà tu phước. Thế nào là phước, thế nào là tội cũng phải biết cho rõ ràng tường tận. Người thế gian nghe nói qua về xả tài tu phước, ý nghĩa này còn cạn, phạm vi còn hẹp. Nếu đã đọc qua kinh *Hoa Nghiêm* thì đối với ý nghĩa này sẽ thấy rộng lớn và viên mãn hơn. Thân cũng là tài, gọi là nội tài. Có thể thấy không chỉ những vật ngoài thân mới là tài, vật ngoài thân là ngoại tài. Chúng ta có thể xả, chịu xả, hoan hỷ xả, đem những thứ ấy để tạo phước. Ngày nay đối với thế giới này, phải tạo thứ phước như thế nào mới có thể lợi ích cho đại chúng hiện tiền? Đây cũng là điều tôi thường nói với

các vị pháp sư phát tâm giảng kinh. Trong kinh thường nói Phật là đại y vương, pháp là thuốc hay, dùng thí dụ này để nói thì bạn nhất định phải hiểu xã hội hiện thời, chúng sanh hiện thời đang mắc phải bệnh gì? Vậy khi bạn giảng kinh thuyết pháp, nhất định phải tùy bệnh cho thuốc, thuốc đến bệnh tiêu, mục đích của bạn liền đạt được. Vậy hiện nay chúng sanh mắc bệnh gì? Căn bệnh phổ biến trên toàn thế giới là tự tư tự lợi, tổn người lợi mình, tham sân si mạn, vong ân phụ nghĩa, mọi người hãy tỉ mỉ quan sát thì sẽ hiểu rõ. Bạn muốn giúp họ, bởi những điều họ nghĩ, họ thấy, họ nói, họ làm đều là tội nghiệp, quả báo tương lai thật không thể tưởng tượng. Nay bạn đã phát tâm bồ-đề, bạn muốn cứu độ họ, giúp họ lìa khổ được vui, vậy thì bạn nhất định phải khiến họ giác ngộ, phải khiến họ quay đầu, giúp họ phá mê khai ngộ. Họ niệm niệm vì chính mình, bạn phải biểu hiện ra niệm niệm vì chúng sanh. Họ làm việc tổn người lợi mình, còn điều chúng ta làm hôm nay là tổn mình lợi người. Không những bạn phải nói mà còn phải thật sự làm cho họ xem, để cho họ từ chỗ này giác ngộ, quay đầu, như vậy họ mới được độ, cho nên Phật pháp không có pháp nhất định để nói. Mỗi thời đại, mỗi khu vực, nghiệp mà hết thấy chúng sanh nơi ấy tạo ra đều khác nhau, cũng chính là nói, tư tưởng quan niệm, lời nói việc làm của họ không giống nhau. Phật Bồ-tát dùng phương pháp gì thì nhất định đều là tùy bệnh cho thuốc, phải làm một tấm gương tốt cho hết thấy chúng sanh.

Người học Phật chúng ta, xuất gia rồi, phát tâm giảng kinh thuyết pháp, đây chính là làm thầy. Đã làm thầy thì bạn phải làm tấm gương tốt cho tất cả những người làm thầy. Chúng ta đang cầu học, cầu học tức là học sinh, chúng ta phải làm tấm gương tốt cho tất cả học sinh, như vậy mới sửa đổi được những sai lầm của xã hội, mới cứu vãn được xã hội này. Hiện nay người thế gian đa phần đều đang tạo tội nghiệp, chúng ta nghĩ đến điều này thật quá đáng sợ. Vì sao đa phần là đang tạo tội nghiệp? Chúng ta hiểu rõ tội nghiệp này, nó cũng có nhân - duyên - quả. Nhân là phiền não, tập khí từ vô thủy kiếp đến nay, điều này thì không cần phải bàn rồi, hết thấy chúng sanh ai ai cũng đều đầy đủ. Nhưng tuy có phiền não, tập khí, nếu không có ngoại duyên cảm dỗ, lôi kéo thì cũng rất khó khởi hiện hành. Thế nhưng thế gian ngày nay duyên ác quá nhiều, những gì là duyên ác? Các phương tiện truyền thông của khoa học kỹ thuật là duyên ác. Ngày nay chúng ta mở truyền hình ra xem, toàn thế giới, xem thử báo chí, quảng cáo, tạp chí, nội dung bên trong thấy đều nói về giết trộm dâm dối, đây là duyên. Bên trong vốn đã có sẵn phiền não này, lại nhìn thấy duyên bên ngoài như thế, trong ngoài liền tương hợp thì sao không tạo tội nghiệp cho được? Vì sao người thời nay tạo tội nghiệp nhiều như vậy, tạo tội nghiệp nặng như vậy? So với quá khứ, vào thời đại trước đây, không cần nói đâu xa, chỉ so với 50 năm trước thôi đã tăng trưởng gấp bao nhiêu lần? Không chỉ mấy chục lần, chỉ ít cũng trên trăm lần. Cứ tiếp tục như vậy thì sao có thể chịu nổi? Những lời tiên tri xưa của phương Đông và phương

Tây nói về ngày tận thế, nói về tai nạn lớn trên toàn thế giới, những lời này ngày nay chúng ta tin rồi. Tư tưởng, kiến giải và hành vi của chúng sanh chính là điềm báo. Tâm địa họ thiện, hành vi thiện thì sau này mới có quả thiện, quả báo tốt. Nếu lời nói và hành vi đều bất thiện thì sau này làm sao có quả báo tốt được? Việc này quả thật quá đáng sợ.

Việc chúng ta phải làm hiện nay, chúng ta cũng tận dụng khoa học kỹ thuật cao, tận dụng các phương tiện truyền thông, chúng ta làm ra một tấm gương hoàn toàn trái ngược với họ. Để họ nhìn thấy, để họ nghe thấy, để họ lắng lòng phản tỉnh, giúp họ giác ngộ, giúp họ quay đầu, đây gọi là hoằng pháp lợi sanh. Họ niệm niệm vì chính mình, ta niệm niệm xả bỏ chính mình; họ niệm niệm cầu sống lâu, cầu giàu sang, ta niệm niệm xả bỏ sanh mạng, xả bỏ cúng dường. Những điều họ niệm niệm mong cầu, rốt cuộc họ được những gì? Chúng ta buông xuống hết thấy, rốt cuộc chúng ta được gì? Điều này có thể đem ra so sánh. Đừng cho rằng e sợ làm như vậy sẽ chẳng có ai giác ngộ, nếu chúng ta khởi lên ý niệm này, khởi lên mỗi nghi này, vậy thì sai rồi. Chỉ cần chúng ta hết lòng nỗ lực làm, nhất định sẽ có người giác ngộ. Đầu tiên là số ít người giác ngộ, dần dần số người giác ngộ sẽ nhiều hơn; đến sau cùng, khi đại đa số người đều giác ngộ thì kiếp nạn của thế giới này liền được chuyển hoá. Vấn đề là bản thân chúng ta nhất định không được có chút sai lầm nào, xả tài tu phước thì phải xả cho bằng sạch, xả một cách vui vẻ dứt khoát, phải xả cho thật nhanh chóng, vì sao vậy? Kiếp nạn của chúng sanh đã ở ngay trước mắt, chỉ sợ không còn kịp nữa, thọ mạng đời người rất ngắn ngủi.

Tôi hôm qua, tôi đọc một chương *Truyện ký* về lão cư sĩ Mai Quang Hy, cư sĩ Mai là một người xuất chúng. Mới hơn 20 tuổi đã có những thành tựu phi thường, cả đời tuy mang thân phận cư sĩ, thân phận làm quan, nhưng việc nghiên cứu giáo lý, hoằng dương kinh điển, viết sách và giảng dạy thì trọn đời chưa từng gián đoạn. Ông vãng sanh năm 69 tuổi. Bài tựa dài ở đầu bộ kinh *Vô Lượng Thọ* là do ông viết trong lúc đang bệnh, khi bệnh ông chỉ nằm trên giường, ngồi dậy cũng không nổi. Chính trong lúc nằm trên giường bệnh, ông đã viết bài tựa dài hơn hai ngàn chữ, chúng ta xem thấy vô cùng cảm động. Từ xưa đến nay, giới xuất gia cũng như tại gia có rất nhiều bậc đại đức thật sự có thành tựu, có cống hiến, nhưng lúc ra đi vẫn còn chịu nhiều đau khổ như vậy, phải biết rằng nỗi đau khổ này là tội nghiệp đời trước, đến lúc này quả báo hiện tiền. Sau khi trả hết quả báo, lúc ông vãng sanh vô cùng an tường, vô cùng tự tại. Chúng ta nghe nói, nhìn thấy tình hình này cần phải giác ngộ.

Quán trưởng Hàn vãng sanh cũng thị hiện tướng này cho chúng ta thấy. Lúc lâm bệnh bà rất đau khổ, nhưng khi ra đi thì rất tự tại, rất an tường. Một hai ngày trước khi mất, bà nói với chúng tôi: “Dễ chịu quá!” Khi ấy kim truyền dịch đều đã rút ra, không còn điều trị cho bà nữa, bà cảm thấy vô cùng tự tại, vô cùng

dễ chịu. Cho nên khi thấy hiện tượng này, chính mình phải nâng cao cảnh giác thật lớn, nghiệp chương nhất định phải tiêu trừ. Tiêu trừ bằng cách nào? Bằng cách tu phước, dốc hết sức mà tu phước. Tài vật phải bố thí, thân thể cũng phải bố thí, tinh thần và thể lực đều phải bố thí. Chúng ta nghiên cứu kinh điển, giảng kinh thuyết pháp, đó là bố thí nội tài, dùng trí tuệ để bố thí, dùng tinh thần để bố thí, dùng thể lực để bố thí. Việc này phải hết lòng mà làm, nỗ lực mà làm, không được đầu cơ khôn vặt, không được biếng nhác, lười biếng, đây chính là chúng ta hết lòng làm công việc bố thí. Mong rằng tương lai khi ra đi có thể tránh khỏi những bệnh khổ ấy. Hiện nay chúng ta làm vẫn còn kịp, đây mới là người thông minh, đây mới là đại sự lớn nhất trong đời của chúng ta. Tất cả mọi sự hưởng thụ hiện nay đều là giả, đều là không. Lúc lâm chung không có bệnh khổ, như nhập thiền định, đó là phước báo vô cùng to lớn, là phước báo chân thật. Được rồi, hôm nay thời gian đã hết, xin giảng đến đây.